

Міністерство освіти і науки України

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Н А К А З

28 червня 2022 р.

Кременчук

№ 98-1

Про затвердження Положення
про формування та процедуру
вибору навчальних дисциплін розділу
«Навчальні дисципліни за вибором»
навчальних планів першого (бакалаврського),
другого (магістерського) та третього
(освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

На виконання рішення Вченої ради університету від 23 червня 2022 року (протокол № 9), з метою чіткої організації освітнього процесу, враховуючи рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти під час акредитації освітніх програм,

НАКАЗУЮ:

1. **ЗАТВЕРДИТИ** Положення про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти», які започатковані починаючи з 2021-2022 н.р. (Додається).

2. **ДОВЕСТИ** Положення про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти» до відома всіх учасників освітнього процесу.

3. **ВИЗНАТИ** таким, що втратив чинність наказ ректора від 31 серпня 2020 року № 143-1 «Про затвердження Положення про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу «Вибіркові навчальні дисципліни» навчальних планів освітніх рівнів бакалавр, магістр».

4. **ПОКЛАСТИ** контроль за виконанням наказу на проректора з НППР Костіна В. В.

В. о. ректора

Володимир НИКИФОРОВ

СХВАЛЕНО

Вченою радою КрНУ
від 23.06.2022 р.
Протокол № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом в.о. ректора КрНУ
від 28.06.2022 р. № 98-1

ПОЛОЖЕННЯ

**про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу
«Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів першого
(бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-
наукового) рівнів вищої освіти**

1 Загальні положення

1.1 Положення про формування та процедуру вибору навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (далі – Положення) розроблено відповідно до Розділу X статті 62 пункту 15 Закону України «Про вищу освіту».

1.2 Вивчення навчальних дисциплін за вибором здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського», а також «Порядку підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти».

1.3 Навчальні дисципліни за вибором орієнтовані на задоволення освітніх і регіональних потреб, додаткову соціально-гуманітарну і професійну підготовку, їх вивчення сприяє оволодінню професійними та загальнокультурними вміннями, навичками та компетенціями. Зміст конкретної навчальної дисципліни за вибором визначають навчальна програма та робоча навчальна програма (силабус) навчальної дисципліни.

1.4 Вибір навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів підготовки бакалавра, магістра та доктора філософії у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною або освітньо-науковою програмами (далі ОПП (ОНП)) становить не менш як 25 відсотків від загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі ЄКТС), передбачених для певного рівня вищої освіти.

1.5 Здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом відповідного факультету (директором інституту).

1.6 Вибіркові навчальні дисципліни обираються здобувачами першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти з каталогів навчальних дисциплін за вибором факультету (інституту), третього (освітньо-

наукового) рівня з загальноуніверситетського каталогу. Ці каталоги складаються окремо для кожного освітнього рівня (першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового)) і оприлюднюються на сайті університету.

Здобувачі вищої освіти мають право обрати, крім того, будь-яку навчальну дисципліну з каталогів навчальних дисциплін ЗВО-партнерів. При цьому гарант ОПП (ОНП) розглядає заяву здобувача на вибір навчальних дисциплін з каталогів ЗВО-партнерів з метою визначення відповідності обраної навчальної дисципліни за вибором компетентностям та програмним результатам ОПП (ОНП).

1.7 Навчальні дисципліни за вибором заносяться до індивідуального навчального плану бакалавра (форма № Н-2.02у) на другому курсі у **травні** після затвердження груп для вивчення цих навчальних дисциплін.

1.8 Повний індивідуальний навчальний план магістра (форма № Н-2.02у) формується у вересні місяці першого року навчання.

1.9 Індивідуальний навчальний план доктора філософії формується протягом жовтня місяця першого року підготовки здобувача.

1.10 Каталоги навчальних дисциплін за вибором схвалюються вченою радою університету.

1.11 Орієнтовний відсотковий розподіл годин навчального плану поданий у вигляді:

Складові навчального плану	Рекомендований відсотковий діапазон	Граничний відсотковий діапазон
Обов'язкові освітні компоненти (у тому числі практика, дипломування, атестація)	65–75	50–75
Навчальні дисципліни за вибором	25–35	25–50

2 Формування навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

2.1 Навчальний відділ на підставі службових записок завідувачів кафедр формує каталоги навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» факультету (інституту) за кожним рівнем вищої освіти та подає його на розгляд вченої ради університету до 1 червня.

2.2 Вчена рада університету до 1 липня затверджує каталоги навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» факультету (інституту).

2.3 Перелік затверджених каталогів розміщується на сайті факультету (інституту) або кафедри та навчального відділу, а також відділу аспірантури та

докторантури.

3 Процедура вибору навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

3.1 Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Вибір навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчального плану бакалавра здійснюється на другому курсі (після презентації цих навчальних дисциплін) шляхом подачі письмової заяви на ім'я декана факультету (директора інституту) до 1 квітня поточного навчального року. Дисципліни обираються з каталогів навчальних дисциплін факультету (інституту), освітніх програм ЗВО-партнерів (за необхідністю, за потребою здобувача). Ініціює процес заповнення заяви куратор групи. На підставі цих заяв до 1 травня декан факультету (директор інституту) за поданням завідувачів кафедр формує службову записку на розподіл академічних груп за вибраними навчальними дисциплінами та подає її до навчального відділу.

3.2 Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Вибір навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором» навчального плану магістра вступник магістратури здійснює під час вступної компанії. Вступнику магістратури надається можливість ознайомитися з каталогами навчальних дисциплін усіх факультетів (інститутів) університету, освітніх програм ЗВО-партнерів (за необхідністю, за потребою вступника). Навчальні дисципліни обираються з усіх каталогів навчальних дисциплін факультетів (інститутів), освітніх програм ЗВО-партнерів (за необхідністю, за потребою вступника). Ініціює процес заповнення заяви технічний секретар приймальної комісії факультету (інституту). На підставі цих заяв до **01 вересня** декан факультету (директор інституту) за поданням завідувачів кафедр формує службову записку на розподіл академічних груп за вибраними навчальними дисциплінами та подає її до навчального відділу.

3.3 Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Здобувач вищої освіти має право обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір із загальноуніверситетського каталогу (розміщений на сайті університету у розділі Аспірантура та докторантура) або у ЗВО-партнерів, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання; а також вибирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Для вибору дисциплін, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти, необхідно погодження з гарантом ОНП та керівником факультету (інституту). Для вибору дисциплін ЗВО-партнерів необхідно погодження керівників ЗВО. Вибір здійснюється під час вступної компанії, гарант ОНП інформує вступників про зміст вибіркового дисциплін та здійснює безпосередній запис на дисципліни відповідно до поданих заяв вступників. На підставі цих заяв до 20 вересня декан факультету (директор інституту) за поданням гарантів ОНП формує службову записку на розподіл академічних груп за вибраними навчальними дисциплінами та подає її до навчального

відділу.

Узагальнені результати використовуються для формування відповідних робочих навчальних планів та індивідуальних навчальних планів здобувачів.

3.4 Заява зберігається в деканаті протягом усього терміну навчання здобувача на відповідному освітньому рівні.

3.5 Навчальний відділ аналізує інформацію деканів факультетів (директорів інститутів) на вивчення певної навчальної дисципліни і, якщо кількість осіб є недостатньою для формування рентабельної групи, звертається до деканату з проханням переглянути вибір (виключенням є факт обрання усіма студентами певної академічної групи однакових навчальних дисциплін розділу «Навчальні дисципліни за вибором»). Куратор доводить до відома здобувачів певний перелік навчальних дисциплін, який не буде вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати інший перелік навчальних дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група здобувачів.

3.6 Здобувач, який не визначився з переліком навчальних дисциплін за вибором та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих навчальних дисциплін, які деканат уважатиме за необхідне для оптимізації кількісного складу академічних груп.

3.7 Здобувач в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого вченою радою університету переліку навчальних дисциплін за вибором. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач може бути відрахований з університету.

Вибрані навчальні дисципліни вносяться до робочих навчальних планів освітніх програм і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача.

3.9 Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення навчальних дисциплін за вибором, інформація про навчальні дисципліни за вибором вноситься до індивідуального плану здобувача. З даного моменту навчальна дисципліна за вибором стає для здобувача обов'язковою.

3.10 Вчена рада факультету (інституту) може дозволити здобувачам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати навчальні дисципліни (окремі теми) за вибором здобувача (дивись пункт 1.6 цього Положення), які прослухані в іншому навчальному закладі, університеті-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в університеті в межах, які визначені Положенням про організацію освітнього процесу у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського та Порядком підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Це правило поширюється на здобувачів у разі поновлення або переведення, неформальної та/або інформальної освіти Процедура зарахування навчальних дисциплін визначена Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського.

3.11 Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених навчальних дисциплін певного циклу за умови однакової кількості

кредитів.

3.12 Якщо здобувач із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, або має намір змінити індивідуальну освітню траєкторію, він звертається до гаранта освітньої програми із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Заява на зміну вибіркової дисципліни у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця дисципліна.

3.13 Можливі зміни термінів подачі заяв на вибір навчальних дисциплін регламентуються нормативними документами МОН України та інших державних інституцій.